

دکتر حسن روحانی
در اجلاس جهانی
داووس

باید توجه کرد که روابط با کشورهای اروپایی در دو مسیر قابل پیگیری است. یکی از طریق اتحادیه اروپا و دیگری به صورت مستقل و برقراری روابط مستقیم با کشورها. البته باید اذعان داشت که قوانین این اتحادیه به نحوی است که کشورها به دلیل تعهداتی که در قبال این اتحادیه دارند، ملزم هستند تصمیماتی که اتحادیه اروپا اتخاذ می‌نماید را رعایت کنند. ولی مواردی که منع قانونی ندارد می‌تواند در دستور کار قرار گیرد و راه برای برقراری روابط دوجانبه باز است و ایران می‌تواند با کشورهای کوچکتر رابطه داشته باشد و همانگونه که اشاره کردم این می‌تواند به مثابه یک پل ارتباطی برای آینده و ارتباط بیشتر با کل اتحادیه اروپا محسوب شود.

با توجه به اینکه شکاف‌های سیاسی و اقتصادی در اتحادیه اروپا امروز بیش از هر زمان دیگری نمود عینی یافته است، ایران چه راهکاری را می‌تواند در دستور کار قرار دهد که منافع خود را در خصوص رابطه با اتحادیه اروپا بهینه نماید؟

البته بحث واگرایی که شما به آن اشاره کردید هنوز پیامدهای مبرهن و مشخصی در سطح این اتحادیه نداشته و همچنان تمام ۲۸ کشور به تعهداتی که در قبال اتخاذ تصمیم گیری‌های مشترک دارند وفادار هستند. به همین خاطر باز هم باید تکرار کنم ایران می‌تواند با کشورهای جنوب اروپا به لحاظ اینکه مشکلات سیاسی کمتری با آنها داشته است، راحت‌تر کنار آید و روابط اقتصادی را ساده‌تر گسترده نماید. به ویژه اینکه آنها در شرایط کنونی کشورهای کمتری هستند که از بحران لطمه دیده اند و هرنوع سرمایه گذاری که از ایران انجام دهند به ایجاد اشتغال در آن کشورها کمک می‌کند و یاری رسان اقتصاد صدمه دیده آنها خواهد شد. بر این اساس ایران با عنایت به پتانسیلهایی که از آنها برخوردار است، بازار جذابی برای این کشورها به شمار می‌رود.

این حقیقتی است که ما از این ظرفیت استفاده نکردیم که با دیگر کشورهای

تماس‌ها و ارتباطات بیشتری داشته باشیم و راه را برای مناسبات گسترده‌تر فراهم کنیم. اگر بخواهید چند مورد را در این رابطه مورد توجه قرار دهیم، جنابعالی کدام کشورها را به طور نسبی حائز این شرایط می‌دانید؟

ایتالیا که در کشورهای جنوبی صنعتی‌ترین کشور جنوب است و پتانسیل بالایی در زمینه‌هایی چون ماشین آلات صنعتی دارد می‌تواند یکی از این موارد به شمار آید. اسپانیا در رده بعدی قرار می‌گیرد. البته نباید از لهستان هم به سادگی گذر کرد و این کشور با عنایت به رشد اقتصادی قابل توجهی که دارد می‌تواند مورد مناسبی به شمار آید. ضمن اینکه کشورهایی چون اتریش و یونان هم در زمره کشورهای مناسبی هستند که از قبل همکاری‌های مناسبی با ایران داشته اند و سعی کردند همیشه بین اتحادیه اروپا و ایران میانجیگری نمایند و از حیث سیاسی این کشورها در زمره کشورهای بودند که از سالیان قبل از حامیان ایران در اتحادیه اروپا بوده اند. ضمن اینکه جمهوری چک هم پس از لهستان می‌تواند در اروپای شرقی مدنظر قرار گیرد و در پایان به باور من ایرلند هم پتانسیل‌های مناسبی برای توسعه این روند دارد.

اروپایی سطح بالاتری از تعامل به ویژه در زمینه اقتصادی پی بگیریم و این روند تنها بر چندین کشور محدود مانده. شما هم اشاره کردید که تعامل با کشورهای جنوب اروپا احتمالاً ساده‌تر خواهد بود چرا که پیشینه منفی در این رابطه وجود ندارد. بر این اساس چه اقداماتی باید انجام بگیرد تا ایران سطح تعاملات خود را با این کشورها افزایش دهد؟

شاید اگر تا امروز در این زمینه اقدام نکردیم بخشی از آن به جو سنگین بین‌المللی علیه ایران باز می‌گردد و طبیعتاً انجام اینگونه تحرکات بسیار مشکل بوده است. ضمن اینکه باید توجه داشته باشیم نیازهای ما تا چه حد از سوی این کشورها تامین می‌شود. به عنوان مثال ما نیازهایی در زمینه صنایع تکنولوژی‌های پیشرفته داریم که مثلاً کشوری مانند آلمان بهتر می‌تواند این نیازها را برآورده نماید. ولی به هر حال به این معنا نیست که کشورهای کوچکتر چیزی برای عرضه ندارند؛ به هر حال باید تخمینی منطقی در این رابطه انجام گیرد و درابیم که اقتصادهای دو طرف تا چه حد می‌توانند با یکدیگر مکمل باشند. بر این اساس با کشورهایی که بیشتر می‌توانند نیازهای ما را فراهم کنند،